

Spis treści

Od autora	11
-----------------	----

CZĘŚĆ I. Wprowadzenie

1. Internacjonalizacja procesu gospodarowania i ekonomia międzynarodowa	17
1.1. Powstanie i rozwój gospodarki światowej	17
1.2. Współczesny handel międzynarodowy	26
1.3. Znaczenie handlu międzynarodowego dla poszczególnych krajów	31
1.4. Ekonomiczne konsekwencje istnienia granic politycznych między krajami	35
1.5. Pojęcie i zakres ekonomii międzynarodowej	37
Pytania	40

CZĘŚĆ II. Teoria handlu międzynarodowego

2. Klasyczne teorie handlu międzynarodowego	48
2.1. Merkantylizm	48
2.2. Teoria przewagi absolutnej	49
2.3. Teoria przewagi komparatywnej	52
2.4. Teoria kosztów absolutnych i kosztów względnych w ujęciu geometrycznym	54
2.5. Rozwinięcie teorii przewagi komparatywnej	61
2.5.1. Teoria Ricarda w ujęciu pieniężnym	61
2.5.2. Teoria przewagi komparatywnej w warunkach większej liczby towarów	63
2.5.3. Model Dornbuscha–Fischera–Samuelsona	64
2.5.4. Weryfikacja teorii przewagi komparatywnej	67
Pytania	69
3. Neoklasyczna teoria handlu międzynarodowego	71
3.1. Narzędzia badawcze	71
3.2. Korzyści z handlu międzynarodowego	74
3.3. Podział korzyści z wymiany międzynarodowej	79
3.4. Krzywa popytu wzajemnego	82
3.5. <i>Terms of trade</i>	86
Pytania	90

11.2.3. Długookresowe efekty unii celnej	291
11.2.4. Korzyści z unii celnej a korzyści z wolnego handlu	292
11.3. Ogólnoświatowa współpraca w dziedzinie liberalizacji obrotów handlowych	295
Pytania	301

CZĘŚĆ IV. Międzynarodowe stosunki finansowe

12. Bilans płatniczy	308
12.1. Definicja	308
12.2. Zasada podwójnego zapisu	309
12.3. Struktura bilansu płatniczego	309
12.4. Równowaga bilansu płatniczego	312
12.5. Bilans płatniczy jako narzędzie analizy ekonomicznej	312
Pytania	315
13. Kurs walutowy i rynek walutowy	317
13.1. Pojęcie kursu walutowego	317
13.2. Rynek walutowy	318
13.2.1. Pojęcie i mechanizm	318
13.2.2. Rodzaje transakcji na międzynarodowym rynku walutowym	323
13.2.2.1. Transakcje bieżące i transakcje terminowe	323
13.2.2.2. Arbitraż procentowy	325
13.2.2.3. Transakcje spekulacyjne	328
Pytania	330
14. Ustalanie poziomu kursu walutowego	332
14.1. Czynniki określające poziom kursu walutowego	332
14.2. Zmiany produktu krajowego brutto a kurs walutowy	334
14.3. Zmiany realnych stóp procentowych a kurs walutowy	337
14.4. Zmiany różnic w cenach a kurs walutowy	338
14.5. Parytet siły nabywczej	339
14.6. Pozostałe czynniki określające poziom kursu walutowego	344
Pytania	346
15. Automatyczny mechanizm dostosowawczy	349
15.1. Cenowy mechanizm dostosowawczy	350
15.1.1. Cenowy mechanizm dostosowawczy w warunkach kursów stałych	350
15.1.2. Cenowy mechanizm dostosowawczy w warunkach kursów płynnych	352
15.2. Dochodowy mechanizm dostosowawczy	358
15.2.1. Teoretyczne podstawy dochodowego mechanizmu dostosowawczego	358
15.2.2. Mechanizm mnożnikowy w gospodarce zamkniętej	362
15.2.3. Równowaga w gospodarce otwartej	364
15.2.4. Międzynarodowe konsekwencje działania mechanizmu dochodowego	369
15.3. Monetarny mechanizm dostosowawczy	372
Pytania	375

16. Polityka dostosowawcza	378
16.1. Przyczyny i cele polityki dostosowawczej	378
16.2. Narzędzia polityki dostosowawczej	381
16.2.1. Polityka zmiany wydatków	382
16.2.2. Polityka przesuwania wydatków	384
16.2.2.1. Polityka kursowa	384
16.2.2.2. Polityka wybiórczego przesuwania wydatków	385
16.3. Ograniczenia polityki dostosowawczej	389
16.3.1. Podejście absorpcyjne	390
16.3.2. Polityka zmiany wydatków i polityka przesuwania wydatków a równowaga zewnętrzna i wewnętrzna	392
Pytania	395
17. Międzynarodowy system walutowy	397
17.1. Pojęcie i przesłanki istnienia międzynarodowego systemu walutowego	397
17.2. Międzynarodowy system walutowy przed II wojną światową	398
17.3. System walutowy z Bretton Woods	401
17.3.1. Warunki powstania	401
17.3.2. Międzynarodowy Fundusz Walutowy	402
17.3.3. Ocena działania międzynarodowego systemu walutowego z Bretton Woods	405
17.4. Współczesny międzynarodowy system walutowy	407
17.4.1. Powstanie współczesnego międzynarodowego systemu walutowego	407
17.4.2. Funkcjonowanie współczesnego systemu walutowego	409
17.4.3. Współpraca walutowa w Europie Zachodniej	416
Pytania	423
 CZĘŚĆ V. Ekonomia międzynarodowa wobec problemów globalnych	
18. Handel międzynarodowy a rozwój gospodarczy krajów rozwijających się	431
18.1. Charakterystyka krajów rozwijających się	431
18.2. Teoria handlu międzynarodowego a rozwój gospodarczy krajów rozwijających się	433
18.3. Polityka handlowa krajów rozwijających się zmierzająca do zwiększenia korzyści z handlu międzynarodowego	436
18.3.1. Próby stabilizacji cen eksportowanych surowców – międzynarodowe porozumienia towarowe	436
18.3.2. Zmiana struktury produkcji – strategia antyimportowa i proeksportowa ..	440
18.3.3. Próby instytucjonalnej zmiany miejsca krajów rozwijających się w handlu międzynarodowym – UNCTAD, Nowy Ład Ekonomiczny, Milenijne Cele Rozwoju i Cele Zrównoważonego Rozwoju	446
Pytania	452
19. Kryzysy finansowe	454
19.1. Kryzys zadłużeniowy lat 80. XX w.	454
19.2. Współczesne kryzysy finansowe	458

19.2.1. Nowe tendencje w przepływie kapitału do krajów rozwijających się w latach 90. XX w.	458
19.2.2. Pojęcie kryzysu finansowego	460
19.2.3. Koncepcje teoretyczne wyjaśniające kryzysy walutowe	466
19.2.4. Skutki kryzysów walutowych	474
19.2.5. Kryzys finansowy 2007–2008	476
Pytania	480
20. Wyzwania globalizacji	484
20.1. Korzyści i zagrożenia globalizacji	485
20.2. Przebudowa międzynarodowego ładu gospodarczego	492
Pytania	498
Odpowiedzi	500
Bibliografia	504
Indeks rzeczowy	518